

Ny sektorkode i beskæftigelsesstatistikkerne

Indledning

Fra 1. januar 2013 indeholder Det erhvervsstatistiske Register (ESR) sektorkoden. Sektorkoden erstatter den hidtidige funktionskode, som indtil nu er blevet brugt til at placere de enkelte enheder i ESR i sektorer.

Den nye sektorkode er opbygget i overensstemmelse med den nye europæiske nationalregnskabsmanual ESA2010. Det betyder, at principperne for, hvordan de enkelte enheder (virksomheder, institutioner mv.) placeres i sektorer, ændres i forhold til tidligere. Tidligere blev der lagt stor vægt på finansieringen, når enheder blev sektorplaceret. I ESA2010 er der større vægt på, hvem der har den organisatoriske kontrol over enheden. Det betyder fx, at private skoler, der tidligere blev klassificeret som offentlig forvaltning og service pga. stor offentlig finansiering, tages ud af offentlig forvaltning og service. Disse enheder, som har selvstændig kontrol med såvel drift som investeringer, placeres sammen med visse foreninger og lignende i en sektor, der er helt ny i ESR, nemlig non-profit institutioner rettet mod husholdninger (forkortet betegnelse private non-profit organisationer).

Ud over introduktionen af ændrede principper og den nye sektor er der også sket en betydelig kvalitetsforbedring af denne variabel i ESR. Ved etablering af sektorkoden har Offentlige Finanser ikke alene opbygget en ny algoritme til maskinelt at bestemme sektorkoden ud fra oplysninger om virksomhedsform og branche. Kontoret har også manuelt gennemgået alle tvivlstilfælde af enheder med beskæftigelse af betydning.

Der sker markante forskydninger i beskæftigelsesfordelingen på sektorer som følge af den nye sektorkode. Antal beskæftigede i offentlig forvaltning og service reduceres betydeligt. Til gengæld bliver den private sektor større end hidtil, idet reduktionen af beskæftigelsen i private virksomheder mere end opvejes af beskæftigelsen i den nye sektor, private non-profit organisationer. Den offentlige virksomhedssektor er noget mindre end hidtil.

Den nye sektorkode er mere detaljeret end den hidtidige funktionskode. Det gælder ikke mindst mht. opdelingen af finansielle selskaber, der er opdelt i ikke mindre end 25 delsektorer. Det har dog ikke den store betydning i beskæftigelsesstatistikkerne. Opdelingen på sektorer ved offentliggørelse af beskæftigelsesstatistikkerne vil blive på nogenlunde samme detaljeringsniveau som hidtil.

Den hidtidige sektorinddeling

Den hidtidige sektorinddeling har været baseret på funktionskoden. I publicering af beskæftigelsesstatistikkerne har den mest detaljerede opdeling været følgende:

- Offentlig forvaltning og service – opdelt i
 - o Stat
 - o Sociale kasser og fonde
 - o Regioner (tidl. amter)
 - o Kommuner
- Offentlige selskaber mv.
- Privat sektor

- Udland
- Uoplyst

Den private sektor udgjorde sammen med *offentlige selskaber mv.* den *markeds-mæssige* del af økonomien, mens *offentlig forvaltning og service* var identisk med den *ikke-markeds-mæssige* del af økonomien.

Inddelingen havde den ulempe, at den ikke var optimalt tilpasset nationalregnskabs institutionelle sektorer. Således var det ikke muligt ud fra funktionskoden at udskille den ikke-markeds-mæssige del af den private sektor. Samtidig medfører overgangen til den nye nationalregnskabsmanual en række definatoriske forskelle i forhold til tidligere. Nationalregnskabs institutionelle sektorer er ligesom tidligere:

- S.11. Den ikke-finansielle selskabssektor
- S.12. Den finansielle selskabssektor
- S.13. Offentlig forvaltning og service
- S.14. Husholdningssektoren
- S.15. Non-profit institutioner rettet mod husholdningerne
- S.20. Udlandssektoren (herunder EU-institutioner og udenlandske ambassader)

Den nye sektorinddeling

Den ny sektorinddeling er i højere grad end den hidtidige tilpasset nationalregnskabs institutionelle sektorer. Beskæftigelsesstatistikkerne anvender dog sektorinddelingen i en version, der retter sig imod arbejdsmarkedsstatistikernes behov. Med få ændringer bevares den gamle inddeling, idet definitionerne af de enkelte sektorer imidlertid ændres. Sektoren *offentlige selskaber mv.* afløses af *offentlige virksomheder*, og *udland af internationale organisationer*. En ny sektor *non-profit organisationer* udskilles af *offentlig forvaltning og service* og den gamle *private sektor*. Den ”tilbageværende” og langt største del af den gamle private sektor bliver til *private virksomheder*.

Den tidligere udlandssektor, som nu kaldes *internationale organisationer*, vil ikke længere blive publiceret særskilt i beskæftigelsesstatistikkerne. I sektoren har hidtil indgået enheder under det grønlandske hjemmestyre mv., men disse vil fremover have uoplyst sektorkode. Der er flyttet enkelte nye enheder med meget lille volumen (i størrelsesordenen 100 fuldtidsbeskæftigede) til sektoren. En stor del af den beskæftigelse, der burde henføres sektoren, fx ambassadeansatte, har vi ikke oplysninger om i de registerbaserede beskæftigelsesstatistikker. Det vurderes derfor ikke for hensigtsmæssigt at publicere sektoren særskilt. De få enheder der indgår i sektoren, vil blive placeret under *private virksomheder*. Det mest detaljerede publiceringsniveau er dermed:

1. Offentlig sektor
 - 1.1 Offentlige virksomheder
 - 1.2 Offentlig forvaltning og service – opdelt i
 - 1.2.1 Stat
 - 1.2.2.1 Regioner
 - 1.2.2.2 Kommuner
 - 1.2.3 Sociale kasser og fonde
2. Privat sektor
 - 2.1 Private virksomheder
 - 2.2 Private non-profit organisationer
4. Uoplyst sektor

Således skelner beskæftigelsesstatistikernes publiceringer ikke imellem finansielle og ikke-finansielle selskaber. I stedet skelnes på det mest detaljerede niveau mellem offentlige og private virksomheder, hvor sidstnævnte foruden private selskaber

indeholder husholdningssektorens virksomheder, dvs. enkeltmandsvirksomheder. I forhold til nationalregnskabets institutionelle sektorer gælder følgende:

Private virksomheder består af

- Den private del af den ikke-finansielle selskabssektor (del af S.11)
- Den private del af den finansielle selskabssektor (del af S.12)
- Husholdningssektoren (S.14)
- Internationale organisationer (S.20) i begrænset omfang, jf. teksten

Private non-profit organisationer består af

- Non-profit institutioner rettet mod husholdningerne (S.15)

Offentlige virksomheder består af

- Den offentlige del af den ikke-finansielle selskabssektor (del af S.11)
- Den offentlige del af den finansielle selskabssektor (del af S.12)

Offentlig forvaltning og service omfatter

- Offentlig forvaltning og service, dvs. stat, regioner, kommuner og sociale kasser og fonde (S.13)

Ikke alle beskæftigelsesstatistikker vil dog anvende den detaljerede inddeling. I nogle tilfælde vil *offentlig forvaltning og service* ikke være inddelt i delsektorer. I nogle statistikker vil der kun være en opdeling på to sektorer. Det vil som udgangspunkt være på *offentlig forvaltning og service* og den resterende del af økonomien benævnt *virksomheder og organisationer*. Sidstnævnte omfatter dermed *offentlige virksomheder, private virksomheder, private non-profit organisationer*. *Uoplyst sektor* vil enten være publiceret særskilt eller indgå under *private virksomheder*.

De enkelte enheder

Statslige enheder

Statslige enheder regnes som hovedregel under *staten* og dermed *offentlig forvaltning og service*. Enheder, hvis aktiviteter hovedsagelig regnes som markeds-mæssige, placeres dog under *offentlige virksomheder* og dermed uden for *offentlig forvaltning og service*.

I forhold til tidligere er en del styrelser, Danmarks Radio mv. flyttet fra den hidtidige sektor *offentlige selskaber mv.* til *staten*. Omvendt er de private skoler flyttet fra *staten* til *private non-profit organisationer*. Samlet betyder dette, at beskæftigelsen i den *statslige sektor* bliver mindre end hidtil.

Regionale enheder

Regionale enheder regnes som hovedregel under regionerne og dermed *offentlig forvaltning og service*. Enheder, hvis aktiviteter hovedsagelig regnes som markeds-mæssige, placeres dog under *offentlige virksomheder* og dermed uden for *offentlig forvaltning og service*.

I forhold til tidligere er en del fonde og selvejende institutioner flyttet fra den *regionale sektor* til den *private sektor*. Det betyder, at beskæftigelsen i den *regionale sektor* bliver mindre end hidtil.

Kommunale enheder

I forhold til afgrænsningen af den *kommunale sektor* og dermed også *offentlig forvaltning og service* skal følgende bemærkes. Generelt har alle arbejdssteder under en økonomisk enhed samme sektor som den økonomiske enhed. Eneste undtagelse er på nuværende tidspunkt arbejdssteder i kommunerne inden for bestemte brancher, hvor aktiviteterne anses for markedsmæssige. Disse arbejdssteder placeres i sektoren *offentlige virksomheder* og dermed uden for *offentlig forvaltning og service*, hvor kommunernes øvrige arbejdssteder er placeret. De brancher, der er omfattet, er:

35.11.00 Produktion af elektricitet
35.13.00 Distribution af elektricitet
35.22.00 Distribution af gas
35.30.00 Varmeforsyning
36.00.00 Vandforsyning
37.00.00 Opsamling og behandling af spildevand
38.11.00 Indsamling af ikke-farligt affald
38.12.00 Indsamling af farligt affald
38.21.10 Behandling og bortskaffelse af ikke-farligt affald
49.10.00 Passagertransport med regional- eller fjern tog
52.22.10 Erhvervshavne
52.23.00 Serviceydelser i forbindelse med luftfart
68.20.10 Almennyttige boligselskaber
68.20.40 Udlejning af erhvervsejendomme
87.30.20 Almene ældre- og handicapboliger
93.29.10 Lystbådehavne

I forhold til tidligere er en del fonde og selvejende institutioner flyttet fra den *kommunale sektor* til *offentlige og private virksomheder*. Der er ligeledes flyttet arbejdssteder fra den kommunale sektor til private non-profit organisationer. Heriblandt er der mange oplysningsforbund. Omvendt er der flyttet arbejdssteder inden for kommunal rengøring og madservice, kultur og musikhus fra *offentlige virksomheder* til den *kommunale sektor*. Samlet betyder ovenstående at beskæftigelsen i den *kommunale sektor* falder en del.

Offentlige og private virksomheder

Virksomhedsformer som fx interessentskab, kommanditselskab, partrederi, aktieselskab, partnerselskab, anpartsselskab, erhvervsdrivende fond og andelsselskab henføres som udgangspunkt til selskabssektoren. Selskaber, som hovedsagelig ejes af det offentlige eller af andre offentlige selskaber, placeres i sektoren *offentlige virksomheder*, mens øvrige selskaber placeres i sektoren *private virksomheder*. I sidstnævnte placeres også virksomheder i *husholdningssektoren*, dvs. overvejende enkeltmandsvirksomheder.

Til *offentlige virksomheder* regnes også offentlige enheder, der ikke er organiseret i selskabsform, hvis aktiviteten regnes som markedsmæssig, jf. punkterne vedr. statslige enheder og kommunale enheder.

I forhold til tidligere er en del styrelser, Danmarks Radio mv. flyttet fra den hidtidige sektor *offentlige selskaber mv.* til *staten*. En del fonde og selvejende institutioner er flyttet fra den *kommunale sektor* til *offentlige virksomheder*. Omvendt er der flyttet arbejdssteder inden for kommunal rengøring og madservice, kultur og musikhus fra *offentlige virksomheder* til den *kommunale sektor*.

Non-profit institutioner

Non-profit institutioner er private enheder, hvor overskuddet ikke kan udloddes til "ejerne", dvs. typisk foreninger og fonde, herunder selvejende institutioner. Non-profit institutioner, hvis ydelser er rettet mod husholdningerne, placeres i den for beskæftigelsesstatistikken nye sektor *private non-profit organisationer*. Sektoren omfatter private skoler samt foreninger, som retter sig mod privatpersoner, fx fagforeninger, idrætsforeninger, patientforeninger, politiske partier og mange interesseorganisationer. Religiøse organisationer placeres også i *private non-profit organisationer*, bortset fra Folkekirkens enheder, der som hidtil placeres under *staten*.

Non-profit institutioner, som er kontrolleret af det offentlige, placeres i *offentlig forvaltning og service*. Det inkluderer eksempelvis selvejende institutioner så som daginstitutioner og plejehjem, som har driftsoverenskomst med det offentlige. I den hidtidige sektorinddeling har der været anvendt et finansieringskriterium, hvor der nu anvendes et kontrolkriterium. Det betyder, at mange private skoler flyttes fra *staten* til *private non-profit organisationer*.

Non-profit institutioner, hvis ydelser retter sig mod virksomheder, fx arbejdsgiverforeninger og andre erhvervsorganisationer, placeres i sektoren *private virksomheder*. Det samme gælder non-profit institutioner, som retter sig mod *offentlig forvaltning og service*, såfremt de ikke kontrolleres af det offentlige.

Tabeller fordelt efter gammel og ny sektorinddeling

I forbindelse med den nye sektorinddeling har Danmarks Statistik foretaget en omfattende kvalitetsopretning i forhold til enhedernes placering i sektor. Dette har betydet en række forskydninger ud over dem, som er betinget af de forskellige definitioner af sektorerne.

De samlede forskydninger i antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere fremgår af nedenstående tabel med foreløbige tal *for beskæftigelse for lønmodtagere (gns. 2012)*.

Tabel 1. Fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere efter gammel og ny sektorinddeling. 2012 (foreløbige tal)

	Ny sektor i alt	Off. forv. og service	Offentlige virksomheder	Private virksomheder	Priv. non- profit org.	Uoplyst sektor
Gammel sektor i alt	2 143 601	729 203	58 863	1 299 347	55 988	200
Offentlig forvaltning og service	763 036	716 907	3 195	11 455	31 480	0
Offentlige selskaber mv.	64 717	10 456	53 631	631	.	.
Privat sektor	1 315 465	1 839	2 037	1 287 096	24 492	1
Uoplyst sektor	382	1	.	166	15	199

Samlet set er de største ændringer at 31.500 fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere (gns. 2012) fra *offentlig forvaltning og service* og 24.500 fra *privat sektor* udskilles i den nye sektor *private non-profit organisationer*, som i alt får 56.000 fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere. Det er hovedårsagen til, at lønmodtagerbeskæftigelsen i *offentlig forvaltning og service* efter den nye sektorinddeling er 33.800 fuldtidsbeskæftigede lavere end efter den gamle. Af andre større ændringer kan nævnes at 11.500 fuldtidsbeskæftigede går fra *offentlig forvaltning og service* til *private virksomheder*, og 10.500 fra *offentlige selskaber mv.* til *offentlig forvaltning og service*.

Inden for *offentlig forvaltning og service* er samtlige delsektorer mindre end før, når der opgøres i antal fuldtidsbeskæftigede. Antallet af ansatte i staten ændres fra 190.700 fuldtidsbeskæftigede efter den gamle sektorinddeling til 174.900 med den nye. Dermed er antallet af ansatte i *staten* efter den nye definition 15.800 fuldtidsbeskæftigede lavere end hidtil. Forskellen skyldes hovedsagelig, at de private skoler er flyttet til *private non-profit organisationer*, og at der er overført en række enheder fra *offentlige virksomheder*. Efter den nye afgrænsning af *regionerne* går antallet af fuldtidsbeskæftigede fra 126.600 til 116.600, dvs. 10.000 færre end efter den hidtidige definition, hovedsagelig institutioner, der nu regnes til *private virksomheder*. *Kommunerne* har 8.000 færre ansatte målt i antal fuldtidsbeskæftigede efter den nye definition end efter den hidtidige. En del heraf skyldes, at flere kommunalt ansatte end hidtil betragtes som ansatte i *offentlige virksomheder*.

Tabel 2. Fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i offentlig forvaltning og service efter gammel og ny sektorinddeling. 2012 (foreløbige tal)

	Gl. sektor	Ny sektor	Ændring
Offentlig forvaltning og service i alt	763 036	729 203	- 33 833
Stat	190 664	174 913	- 15 751
Regioner	126 597	116 605	- 9 992
Kommuner	443 718	435 763	- 7 955
Sociale kasser og fonde	2 057	1 922	- 135

De samlede forskydninger i antal beskæftigede lønmodtagere fremgår af nedenstående tabel med tal fra *den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik 2012* (arbejdsmarkedstilknytning nov. 2011).

Tabel 3. Lønmodtagere efter gammel og ny sektorinddeling. 2012 (nov. 2011)

	Ny sektor i alt	Off. forv. og service	Offentlige virksomheder	Private virksomheder	Priv. non- profit org.	Uoplyst sektor
Gammel sektor i alt	2 468 186	823 583	63 134	1 511 751	69 622	96
Offentlig forvaltning og service	865 152	809 153	4 035	13 137	38 827	
Offentlige selskaber mv.	69 611	12 222	56 709	680	.	.
Privat sektor	1 533 327	2 208	2 390	1 497 934	30 795	.
Uoplyst sektor	96	96

Tabel 4. Lønmodtagere i offentlig forvaltning og service efter gammel og ny sektorinddeling. 2012 (nov. 2011)

	Gl. sektor	Ny sektor	Ændring
Offentlig forvaltning og service i alt	865 152	823 583	-41 569
Stat	211 063	192 647	-18 416
Regioner	138 257	126 549	-11 708
Kommuner	513 584	502 314	-11 270
Sociale kasser og fonde	2 248	2 073	-175